

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

ŽUPANIJSKA UDRUGA ZA DJECU
I MLADE S TEŠKOĆAMA
ČITANJA, PISANJA I UČENJA

UDRUGA
DYXY

Matoševa 29, 21000 Split • info@dyxy.hr • www.udruga-dyxy.hr

2016.

UVOD

Udruga Dyxy svojim projektima i radom zalaže se za poštivanje prava djece na informacije i obrazovanje unatoč teškoćama koje djeca i mladi mogu imati a koje se ranom detekcijom i pravodobnim uključivanjem u tretmane mogu ublažiti.
Područje djelovanja Udruge Dyxy ostalo je isto kao i prethodnih godina, a obuhvaća zdravstveno , humanitarno, obrazovno i socijalno područje.

Tijekom 2016.god. završili smo više projekata, a svi ti projekti proizlaze iz programa pod zajedničkim nazivom „Pomognimo im da uživaju čitajući“. Kao i ranijih godina nastavili smo suradnju sa osnovnim i srednjim školama na nivou Splitsko-dalmatinske županije.

Sa Centrom za socijalnu skrb Split godinama smo suradnici u projektu „Svi zajedno“ pri kojem djeca sa specifičnim poteškoćama čitanja i učenja pohađaju radionice Udruge.

Također je nastavljena suradnja u protekloj godini sa Poliklinikom za djecu s teškoćama u razvoju.

Kao i prethodnih godina tijekom 2016. godine nastavili smo s radom na ublažavanju specifičnih teškoća čitanja i pisanja (disleksija, disgrafija, dislalija, diskalkulija, grafomotorička disfunkcija, poremećaj fluentnosti, poremećaj pažnje...) kroz logopedske radionice.

U radionicama pomoći u učenju pomagali smo djeci u savladavanju nastavnog gradiva, kako učenicima koja pohađaju osnovnu školu, tako i onima koji pohađaju srednju školu.

Također se posebno provođene radionice pomoći u učenju stranih jezika, psihološke,kreativne , filmske i dramske radionice.

Kroz projekte u 2016.god. posebno smo akcentirali rad na savjetovanju i edukaciji roditelja, kako bi povećali njihove kompetencije koje će rezultirati boljim razumijevanjem dječjih teškoće i potreba. Roditelji često djeci ne pružaju pozitivne primjere, te negativnim primjerima utječu na odgoj djece što u konačnici rezultira devijantnim ponašanjem, lošim učenjem, izostajanjem s nastave, oponašanjem roditeljskih obrazaca.

Promjenama u Zakonu u Udrugama, sve više administriranja, gdje veliki broj radnih sati posvećujemo obrascima , a ne konkretnom radu s djecom. Rad Udruge Dyxy nije papirnat, nego konkretan svakodnevni rad s djecom od vrtićke dobi do završetka srednje škole i bez naše pomoći nakon desetogodišnjeg rada s djecom, veliki broj djece i mladih ne bi završili svoje obrazovanje sa zadovoljavajućim uspjehom što im

garantira čl.65. Ustava Republike Hrvatske , koji glasi Svakom je dostupno, pod jednakim uvjetima, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje u skladu s njihovim sposobnostima, te čl.28. Konvencije o pravima djeteta Ujedinjenih naroda :“Poticati razvoj različitih oblika obrazovanja, uključujući opću i stručnu naobrazbu, te ih učiniti raspoloživim i dostupnim svakom djetetu.“

Posebna novina na koju smo ponosni, a koju smo kao pilot - projekt započeli u 2016.g.u suradnji sa Filozofskim fakultetom u Splitu, gdje buduće učitelje educiramo kako da detektiraju teškoće kod djece, učenika i kako da im pomognu.

Tijekom 2016.god. uz velika nastojanja, nismo uspjeli zaposliti jednog stručnog suradnika na neodređeno vrijeme, što govori o nedostatnim financijskim sredstvima i nerazumijevanju zajednice o kakvim je teškoćama riječ.

Poseban uspjeh smatramo uvrštavanje Udruge Dyxy kao partnera u Nacionalnu kampanju „ I ja želim čitati“ kojom se želi upozoriti hrvatska javnost na probleme osoba s teškoćama čitanja i disleksijom

Posebno priznanje koje smo dobili od Udruge Mi za razvijanje volonterstva, prosinac 2016.god.

Priznanje koje smo dobili od Centra za socijalnu skrb Split, prosinac 2016. Za sudjelovanje u Projektu „ Svi zajedno“.

Tijekom 2016. god. održali smo više predavanja s radionicama o specifičnim jezičnim teškoćama kao i teškoćama učenja. Osim u prostorijama Udruge gdje smo održali 2 predavanja za roditelje i nastavnike održali smo i više predavanja u OŠ Meje, Srednjoj obrtničkoj školi kao i u Gradskoj knjižnici Marka Marulića u Splitu

Udruga je u prethodnom razdoblju imala 138 korisnika, 8 stručnih suradnika VSS educiranih i motiviranih za rad s djecom s teškoćama, te smo posebno ponosni na 32 mladih entuzijasta, volontera koji su nam s velikom empatijom za rad s djecom pomagali u svim segmentima rada Udruge. Bez obzira na uvijek manjak sredstava za neometani rad Udruge, na veliko administriranje, na nemogućnost zaposlenja bar jedne osobe, nastavljamo dalje i iz godine u godinu prateći djecu kroz sustav obrazovanja jer „**SRCE JE TO KOJE POKREĆE NAŠ SVIJET**“.

PROJEKTI U 2016.

1- DYXY: SRCE POKREĆE NAŠ SVIJET

Projekt se provodio u periodu od 1-06. 2015. – 30. 06. 2016. godine

Nova istraživanja u svijetu pa tako i kod nas govore da je broj djece s teškoćama jezičnog spektra veći nego što se mislilo. Zbog nedovoljnog poznavanja i prepoznavanja teškoća, posebno u sredinama koje nemaju stručne kadrove, brojne teškoće ne budu prepoznate kod djece i izostaje pravovremena pomoć.

Projektom Dyxy: Srce pokreće naš svijet, testirali smo približno 150 djece vrtičke dobi te 100 djece prvog i drugog razreda osnovnih škola sa područja Splitsko-dalmatinske županije. Djecu kod koje utvrđimo teškoće uključili smo u logopedski tretman kao i radionice pomoći u učenju.

Korisnici su bili djeca vrtičke dobi (predškolci) kao i djeca prvih i drugih razreda osnovnih škola. Temeljem analize anketa koje su popunili roditelji došli smo do podataka kolikom broju djece, predškolske dobi, je potrebno uključivanje u logopedске radionice. Analizom podataka iz anketa, logopedi osnovnih škola u koordinaciji sa logopedima Udruge Dyxy uključili su veći broj djece u rad Udruge. Uključeno je ukupno 14 djece vrtičke dobi sa izraženom dislalijom kao i 56 djece školske dobi. Obzirom da su u rad i savjetovanje uključeni roditelji, korisnika je ukupno bilo 140.

Na ovom Projektu nismo imali partnera ali surađivali smo sa brojnim školama Grada Splita kao i Županije splitsko-dalmatinske, te sa Poliklinikom za djecu s teškoćama u razvoju, Centrom za socijalnu skrb Split, Udrugom Izvor ljubavi i Šibensko- kninske županije kao i sa Hrvatskom udrugom za disleksiju.

- Zahvaljujući anketama, djeca s teškoćama jezičnog spektra prepoznata su na vrijeme.
- Djeca vrtičke dobi kod kojih je uočena dislalija ili samo pretpostavka da bi se neka teškoća mogla razviti uključena su u logopedski tretman.
- Djeca prvih razreda osnovnih škola temeljem analize anketnih listića uključena su u logopedске radionice i radionice pomoći u učenju.
- Roditelji djece dobili su savjete kako pomoći djeci u roditeljskom okruženju.
- Održana su predavanja s radionicama u 3 osnovne škole (OŠ Meje; OŠ Spinut i OŠ Pujanke)

Naša očekivanja su u potpunosti ostvarena, čak su premašila naša očekivanja što na žalost znači da još uvijek društvena zajednica nije prepoznala problem, da još uvijek

ni odgajatelji ni nastavnici ne prepoznaju problem u začetku i da veliki broj djece s teškoćama jezičnog spektra prolazi kroz školski sustav sudarajući se s brojnim problemima koji su mogli biti prevenirani da je teškoća prepoznata na vrijeme. Skloni smo prihvatiti nova istraživanju u svijetu i kod nas da broj djece koji imaju teškoće je veći od 17% a ne kao što se mislilo do sada od 10- 12 %.

Imali smo teškoće s anketnim listićima za roditelje koje nismo mogli distribuirati po vrtićima pojedinačno nego se tražila procedura koja nam je oduzela neko planirano vrijeme, problem smo sanirali i s malim zakašnjenjem distribuirali anketne lističe po svim planiranim vrtićima.

Tim od dva logopeda, jednog profesora i predsjednice Udruge analizirao je rezultate Projekta. Prikupljanje podataka se vršilo anketom koja je sastavljena ovisno o djetetovim teškoćama. Napredak u tretmanu pratio se kontinuiranom evaluacijom od strane logopeda i profesora Udruge te učestalom komunikacijom s roditeljima, i djetu bliskim osobama.

2.DYXY:ODRSTANJE S OSMIJEHOM

Projekt se provodio u periodu od 01.01. 2016. – 31. 12. 2017. Godine

Cilj Projekta je uključivanje djece s teškoćama jezičnog spektra (disleksija, diskalkulija, dislalija, disgrafija, grafomotorička disfunkcija), kao i djece bez adekvatne roditeljske skrbi u radionice Udruge Dyxy (logopedske, radionice pomoći u učenju, kreativne radionice, psihološke ....) kao i uspostavljanje suradnje među akterima u lokalnoj zajednici sa ciljem da se što veći broj djece detektira na vrijeme i uključi u radionice(djeca s teškoćama i poremećajima u ponašanju, roditelji, stručni suradnici u školama, socijalni radnici Centra....).

Korisnici koje namjeravamo uključiti dolaze iz Grada Splita i Županije splitsko-dalmatinske. Djeca i mladi s teškoćama jezičnog spektra i s teškoćama učenja, redovitim dolaskom na logopedske radionice i radionice pomoći u učenju, ublažili su svoje teškoće a neke u potpunosti prevladali (dislalija). Roditelji/skrbnici kroz predavanja i savjetovanja dobili su znanja kako da djeci pomognu u roditeljskom okruženju. Učitelji i nastavnici škola u kojima smo održali predavanja s radionicama naučili su kako prepoznati djecu s teškoćama i kako im pomoći. Društvena zajednica

upoznata je kroz javna predavanja, radio i TV emisije sa specifičnim teškoćama, kao partneri Nacionalne kampanje „I ja želim čitati „, dјelujemo i na promjene zakona i pravilnika kako bi se djeci i mладимa olakšalo školovanje. Djeca i mladi s poremećajem ponašanja i poteškoćama učenja, savladala su školsko gradivo, socijalizira se u grupnom radu i druženju, pružana im je i psihološka pomoć. Kroz savjetovanja i predavanja pružana je pomoć roditeljima/skrbnicima djece s poremećajem u ponašanju.

1.- IZRAVNI KORISNICI:

a.- Djeca i mladi s poremećajem u ponašanju uključeni u radionice pomoći u učenju, od 10 djece koji su došli preporukom Centra socijalne skrbi, 5 djece bilo je pod stalnim nadzorom. Od 5 djece pod nadzorom 3 su dječaci, 1 djevojčica i jedna srednjoškolka koja dolazi, pod nadzorom je Centra na Braču.. Ostalo petero djece upućeno od strane Centra su dječaci. Osim djece koja su došla u Udrugu preko Centra, uključili smo više od 30 djece koje su uputile škole, doveli roditelji ili su došli samoinicijativno (srednjoškolci ..)

b.- Djeca i mladi s teškoćama jezičnog spektra – Broj je premašio očekivani broj djece, više od 40 djece uključeno je u logopedske radionice . Više od 20 djece dolaze nam iz mjesta i gradova Županije (Solin, Klis, Kaštela, Dicmo, Trogir, Hvar, Brač....)

c.-Roditelji/skrbnici djece s poremećajem u ponašanju ili s teškoćama jezičnog spektra. Najmanje 30 roditelja/skrbnika prošlo je edukaciju i savjetovanje od strane stručnih suradnika Udruge, logopeda-profesora ili je odslušalo naša edukativna predavanja u školama ili Udruzi.

Promjene su kod djece i mladih brzo uočljive: djeca koja pohađaju radionice pomoći u učenju, savladaju školsko gradivo, uhvate korak sa svojim vršnjacima i bez većih problema pohađaju redovnu nastavu. Djeca s teškoćama jezičnog spektra ublaže svoje teškoće utoliko da im ne predstavljaju problem u učenju a kod djece kod koje su teškoće kao što je dislalija uočene na vrijeme, čak u vrtićkoj dobi, prevladaju se u potpunosti. Svima pomaže psiholog i radionice podizanja samopouzdanja u kojima ih educiramo kako da se nose s školskim problemima i kako da izbjegavaju sukobe.

Praćenje i vrednovanje rezultata projekta vršilo se kontinuiranim vođenjem dnevnika rada u kojima smo evidentirali prisustvovanje radionicama s opisom radnih zadataka. Vodila se također, evidencija dolazaka roditelja/staratelja na predavanja i savjetovanja u prostorijama Udruge. Evaluirali smo i kvalitetu suradnje između suradnika u Projektu (stručni suradnici udruge, stručni suradnici škola, roditelji, te Centar za socijalnu skrb). Metode korištene u tijeku Projekta su : metoda usmenog izlaganja, metoda razgovora, metoda demonstracije, metoda intervjeta, audio-vizualne metode...

3. PILOT PROJEKT- DXYX: VIŠE OD INDEKSA

Projekt se provodio od 01. 10. 2016. – 31. 12. 2016.god.

Suradnja sa Filozofskim fakultetom, Učiteljskim studijem rezultirala je svakodnevnim dolaskom studenata koji su praktični dio kolegija Pedagoška psihologija održivali u Udrudi Dyxy. Obzirom da se tijekom studija ne govori o teškoćama jezičnog spektra, svjedoci smo da brojni učitelji i nastavnici ne znaju prepoznati dijete s teškoćama i ne mogu mu ni pomoći.

Ovaj pilot projekt pokazao je svoju korisnost već u prvim susretima studenata i djece. Studenti su aktivno sudjelovali u logopedskim radionicama i radionicama pomoći u učenju. Upoznali su brojne teškoće i naučili na koji način se djeci može pomoći upravo ranom detekcijom.

Zadovoljstvo je bilo obostrano. Korisnici Udruge zahvaljujući dolascima studenata dobili su kvalitetnu volontersku pomoć iz svih predmeta.

Ovaj projekt je novina u radu udruga i obzirom da se pokazao koristan i studentima i korisnicima nastaviti će se kroz drugi semestar i nadamo se kroz sljedeće godine.

U prvom pilot projektu uključili smo 10 studenata.

U Splitu, 10.siječnja 2017.

Predsjednica

Meri Butirić
